

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego
miasta Słupska w 2021 roku**

Lp.	Nazwa placówki	2021		Liczba przypadków
		Liczba przypadków	Liczba zgonów	
1	szkolnictwo	11	0	0
2	praca	11	0	0
3	zakłady opiekuńcze	11	0	0
4	zakłady kulturalne	11	0	0
5	zakłady sportowe	11	0	0
6	zakłady rekreacyjne	11	0	0
7	zakłady usługowe	11	0	0
8	zakłady usługowe	11	0	0
9	zakłady usługowe	11	0	0
10	zakłady usługowe	11	0	0
11	zakłady usługowe	11	0	0
12	zakłady usługowe	11	0	0
13	zakłady usługowe	11	0	0
14	zakłady usługowe	11	0	0
15	zakłady usługowe	11	0	0
16	zakłady usługowe	11	0	0
17	zakłady usługowe	11	0	0
18	zakłady usługowe	11	0	0
19	zakłady usługowe	11	0	0
20	zakłady usługowe	11	0	0
21	zakłady usługowe	11	0	0
22	zakłady usługowe	11	0	0
23	zakłady usługowe	11	0	0
24	zakłady usługowe	11	0	0
25	zakłady usługowe	11	0	0
26	zakłady usługowe	11	0	0
27	zakłady usługowe	11	0	0
28	zakłady usługowe	11	0	0
29	zakłady usługowe	11	0	0
30	zakłady usługowe	11	0	0
31	zakłady usługowe	11	0	0
32	zakłady usługowe	11	0	0
33	zakłady usługowe	11	0	0
34	zakłady usługowe	11	0	0
35	zakłady usługowe	11	0	0
36	zakłady usługowe	11	0	0
37	zakłady usługowe	11	0	0
38	zakłady usługowe	11	0	0
39	zakłady usługowe	11	0	0
40	zakłady usługowe	11	0	0
41	zakłady usługowe	11	0	0
42	zakłady usługowe	11	0	0
43	zakłady usługowe	11	0	0
44	zakłady usługowe	11	0	0
45	zakłady usługowe	11	0	0
46	zakłady usługowe	11	0	0
47	zakłady usługowe	11	0	0
48	zakłady usługowe	11	0	0
49	zakłady usługowe	11	0	0
50	zakłady usługowe	11	0	0

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego miasta Słupska w 2021 roku**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku o (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej są przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i na pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS (e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń - SMZ;
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE.
- Udostępnienie zasobów Ogólnopolskiego Systemu Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności – EpiBaza;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej – SEPIS.
- System Ewidencji Wjazdów do Polski – EWP.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Słupsk w latach 2020-2021

Lp.	Jednostka chorobowa		2020		2021	
			Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Cholera		0	0,00	0	0,00
2	Dur brzuszny		0	0,00	0	0,00
3	Dury rzekome A, B, C		0	0,00	0	0,00
4	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe	12	13,29	9	10,09
5		posocznica	0	0,00	0	0,00
6		inne zakażenie pozajelitowe	1	1,11	1	1,12
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		0	0,00	0	0,00
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0,00	0	0,00
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0,00	28	31,40
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	2	2,21	0	0,00
13		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	20	22,14	45	50,46
14		inne określone	1	1,11	2	2,24
15		nieokreślone	2	2,21	1	1,12

16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		0	0,00	2	2,24
24	Kryptosporidioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	7	7,75	36	40,37
26		wywołane przez norowirusy	14	15,50	29	32,52
27		inne określone	9	9,96	6	6,73
28		nieokreślone	14	15,50	36	40,37
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		27	29,89	50	56,07
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	162	179,36	180	201,84
31		w tym u dzieci do lat 2	31	34,32	56	62,79
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Brucelozą: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosacizna		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	0	0,00
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		2	2,21	0	0,00
40	Listerioza		0	0,00	0	0,00
41	Tężec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Blonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzusiec		0	0,00	0	0,00
45	Płonica (szkarłatyna)		22	24,36	20	22,43
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0,00	2	2,24
47		zapalenie opon mózgowych i/lub	0	0,00	1	1,12
48		posocznica	0	0,00	1	1,12
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	11	12,18	12	13,45
51		róża	9	9,96	7	7,85
52		zespół wstrząsu toksycznego	0	0,00	2	2,24
53		gorączka pologowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	2	2,21	3	3,36
55	Legionelloza	choroba legionistów	0	0,00	0	0,00
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kila	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	1	1,11	3	3,36
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postacie kili i kila nieokreślona	3	0,00	2	2,24
61	Rzeżączka		2	2,21	0	0,00
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
64	Borelioza z Lyme		55	60,89	34	38,15

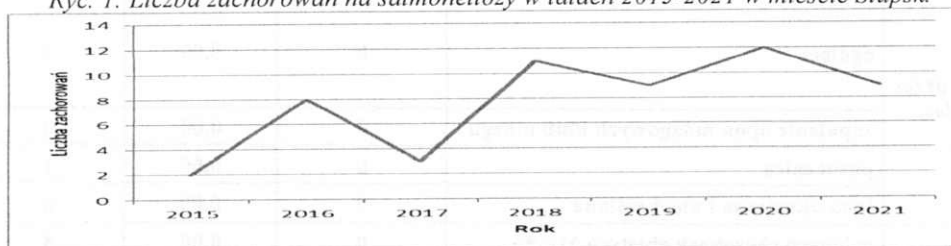
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)	0	0,00	0	0,00	
66	Dur wysypkowy	0	0,00	0	0,00	
67	Gorączka Q	0	0,00	0	0,00	
68	Gorączka płamista i inne riketsjozy	0	0,00	0	0,00	
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0,00	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0,00	0	0,00	
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0,00	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna	0	0,00	0	0,00	
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	16	17,71	12	13,45	
77	Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0,00	0	0,00	
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0,00	0	0,00
83		opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	4	4,43	0	0,00
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)	0	0,00	0	0,00	
87	Gorączka zachodniego Nilu	0	0,00	0	0,00	
88	Żółta gorączka	0	0,00	0	0,00	
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy	0	0,00	0	0,00	
92	Ospa wietrzna	286	316,65	282	316,21	
93	Ospa prawdziwa	0	0,00	0	0,00	
94	Odra	0	0,00	0	0,00	
95	Różyczka	1	1,11	0	0,00	
96	Pryszczyca	0	0,00	0	0,00	
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	0	0,00
98		typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	8	8,86	6	6,73
100		typu C - ostre - ogółem	0	0,00	0	0,00
101		typu C - ostre	0	0,00	0	0,00
102		typu C - przewlekłe i BNO	5	5,53	4	4,48
103	AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności	0	0,00	5	5,61	
104	Nowo wykryte zakażenia HIV	3	3,32	0	0,00	
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	1,11	0	0,00	
106	Malaria (zimnica)	0	0,00	0	0,00	
107	Bąblowica (echinokoza)	1	1,11	0	0,00	
108	Wągrzyca (cysticerkoza)	0	0,00	0	0,00	
109	Włośnica	0	0,00	0	0,00	
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	6	6,64	9	10,09
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2,21	0	0,00
112		posocznica	3	3,32	5	5,61
113		inna określona i nieokreślona	1	1,11	4	4,48

114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00
115	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0,00	1	1,12
116		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	0	0,00
117		posocznica	0	0,00	1	1,12
118		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
119	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	4	
120		inne określone	0	0,00	0	0,00
121		inne, nieokreślone	0	0,00	1	1,12
122	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	0,00	0	0,00
123	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		0	0,00	0	0,00
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
125	Zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych (w tym grypa)		24032	26607,62	26930	30197,35
126	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
127		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
129		listerioza	0	0,00	0	0,00
130		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
132	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0,00	0	0,00
134		grzyby	0	0,00	0	0,00
135		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
137		dioksyny	0	0,00	0	0,00
138		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
139		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
140	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
141	Gruźlica		8	8,86	14	15,70
142	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		4014	4444,20	6953	7796,59
143	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		1	1,11	9	10,09

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

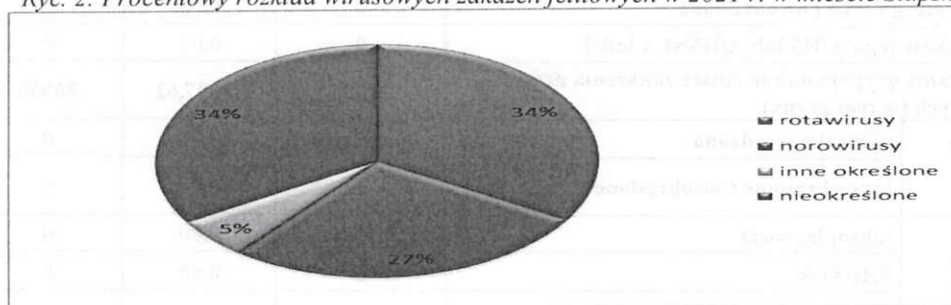
Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2021 roku na terenie miasta Słupska zarejestrowano ogółem 422 przypadki zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 85 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami mikrobiologicznymi były głównie wywołane następującymi drobnoustrojami: *Salmonella sp.* (9 przypadków zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 1), *Clostridioides difficile* (45 zachorowań) (Tab. 1), *Campylobacter* (28 zachorowań) (Tab. 1) przebiegające pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego, które były najczęstszą przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych.

Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2021 roku w mieście Słupsk zanotowano 107 przypadków zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie rotawirusy (36 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 2), za pozostałe przypadki odpowiadają norowirusy (29 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 2). W 42 przypadkach wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2021 r. w mieście Słupsk.

W pozostałych zarejestrowanych przypadkach nie określono czynnika etiologicznego chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową.

W 2021 r. w mieście Słupsk zarejestrowano 4 ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, które dotyczyły:

1. gospodarstw domowych (3) – we wszystkich ogniskach ogółem narażonych było 8 osób. Objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły u 7 osób, 4 osoby były hospitalizowane. W ww. ogniskach czynnika etiologicznego nie ustalono.
2. szkoły – narażonych było 88 osób, u 28 osób wystąpiły objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego, żadna z osób nie była hospitalizowana. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Campylobacter*.

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA I OSPA WIETRZNA

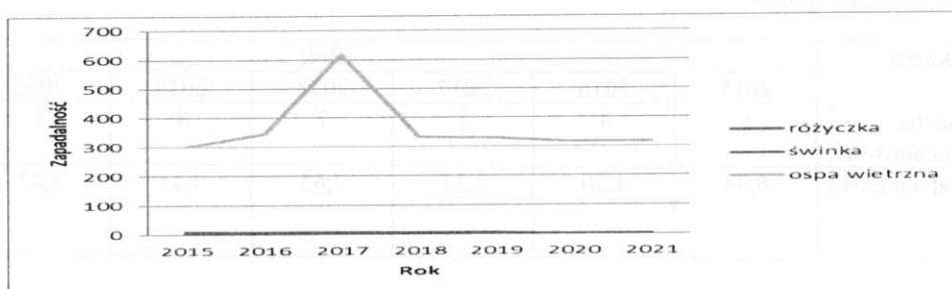
PPIS w Słupsku w 2021 r. na terenie miasta Słupska nie odnotował zachorowań na odrę, świnkę i różyczkę (Tab. 2, Ryc. 3). Od 2018 r obserwuje się tendencję spadkową zachorowań. (Tab. 2, Ryc. 3).

W zakresie ww. chorób, poza ospą wietrzną, sytuacja epidemiologiczna poprawiła się po wprowadzeniu szczepień ochronnych.

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczką i świnkę w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

Choroby zakaźne		Rok						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
różyczka	liczba zachorowań	3	0	1	5	0	0	0
	zapadalność	3,22	0,00	1,09	5,47	0,00	0,00	0,00
świnka	liczba zachorowań	8	6	6	5	4	1	0
	zapadalność	8,58	6,44	6,54	5,47	4,41	1,11	0,00
ospa wietrzna	liczba zachorowań	280	320	566	304	299	286	282
	zapadalność	300,41	343,33	617,12	332,37	329,41	316,65	316,21

Ryc. 3. Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

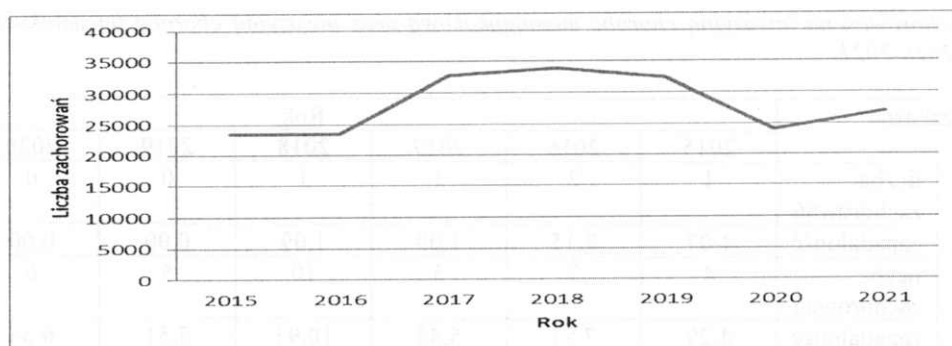

W 2021 roku w mieście Słupsk w przypadku ospy wietrznej zapadalność wyniosła 316,21 na 100 000 mieszkańców (282 przypadki). Od 2018 roku liczba odnotowywanych zachorowań obserwuje się na podobnym poziomie. (Tab. 2, Ryc. 3).

GRYPA

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną układu oddechowego. W 2021 r. współczynnik zapadalności na gripę w mieście Słupsk uzyskany na podstawie przekazanych przez lekarzy formularzy MZ-55 wyniósł 30197,35 (26930 zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 4). Definicja przyjęta na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej pozwala na wykazanie wszystkich zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń dróg oddechowych, niezależnie od etiologii. Podane dane są niedoszacowane, ponieważ duża część pacjentów pozostaje w domu nie zgłaszając się na konsultacje do lekarza.

Ryc. 4. Liczba zachorowań na gripę w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2021 r. na terenie miasta Słupska PPIS w Słupsku zarejestrował 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 3), natomiast nie odnotował przypadków wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Tab. 3. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

Choroba zakaźna		Rok						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	3	4	5	3	2	0	1
	zapadalność	3,22	4,29	5,45	3,28	2,20	0,00	1,12

Tab. 4. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

Choroba zakaźna		Rok						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	6	4	3	7	3	4	0
	zapadalność	6,44	4,29	3,27	7,65	3,31	4,43	0,00

W mieście Słupsk w 2021 r. PPIS w Słupsku nie odnotował przypadków wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych. Liczba odnotowywanych zachorowań wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych od 2017 r. spada. (Tab. 1, Tab. 4).

Na terenie miasta Słupska zarejestrowano 1 przypadek zachorowanie na inwazyjną chorobę meningokokową w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 5). Zachorowanie dotyczyło dziecka w wieku 2 lat. W badaniach wykryto materiał genetyczny specyficzny dla *Neisseria meningitidis* grupy B.

W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostaje przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia. Nadzorem obejmowane są osoby z otoczenia osoby chorej.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2021 r. PPIS w Słupsku w mieście Słupsku zarejestrował 9 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej (Tab. 1, Tab. 5): 5 przypadków w przebiegu posocznicy oraz 4 przypadki w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej.

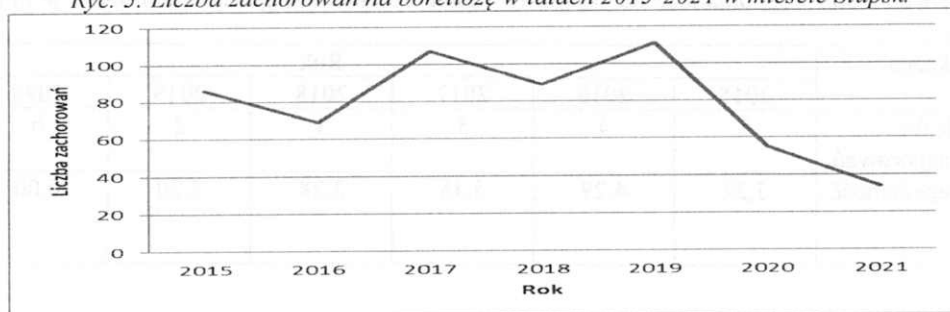
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową w mieście Słupsk w latach 2015-2021.

Choroba zakaźna		Rok						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	1	2	1	1	0	0	2
	zapadalność	1,07	2,15	1,09	1,09	0,00	0,00	2,24
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	4	7	5	10	5	6	9
	zapadalność	4,29	7,51	5,45	10,93	5,51	6,64	10,09

BORELIOZA (CHOROBA Z LYME)

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2015-2021 w mieście Słupsk.

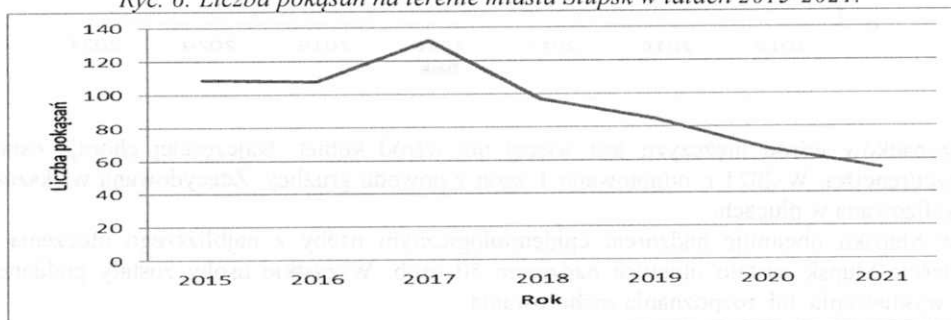

W 2021 r. na terenie miasta Słupska zarejestrowano 34 przypadki boreliozy. Od 2019 r. obserwuje się tendencję spadkową (Tab. 1, Ryc. 5). Zapobieganie polega na unikaniu pokąsań przez kleszcze poprzez: szczelne osłonięcie skóry podczas pobytu na terenach łąkowo-leśnych, stosowanie repelentów, dokładna kontrola całej skóry po każdym powrocie z terenów łąkowo-leśnych, jak najwcześniejsze mechaniczne usunięcie kleszcza, ochrona zwierząt domowych (psy, koty) mogących zawlec kleszcze do mieszkania.

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznaną zwierzę na terenie miasta Słupska od kilkudziesięciu lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2021 r. na terenie miasta Słupska zarejestrowano 55 pokąsań przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 12 osób. Od 2017 r. obserwuje się tendencję spadkową liczby pokąsań. Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie miasta Słupsk w latach 2015-2021.

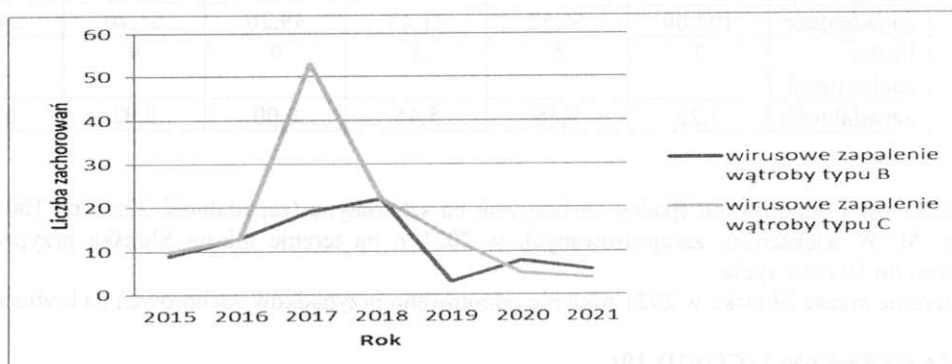

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B I TYPU C

W 2021 r. w mieście Słupsk PPIS w Słupsku nie odnotował zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A (Tab. 1).

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jak i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Słupska zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C w mieście Słupsk w latach 2015-2021.

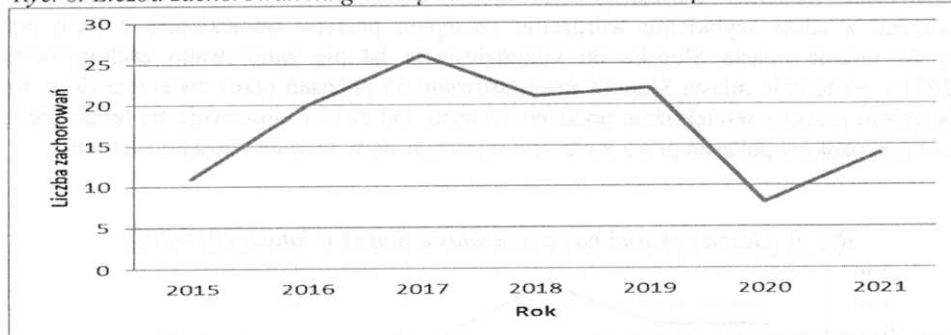

W 2021 r. na terenie miasta Słupska odnotowano 6 przypadków WZW typu B (zapadalność 6,73 na 100 000 mieszkańców) i 4 przypadki WZW typu C (zapadalność 4,48 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 7). Od roku 2017 w przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu C obserwuje się tendencję spadkową, natomiast w przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu B od 2018 r.

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. W 2021 r. na terenie miast Słupska zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na gruźlicę (zapadalność 15,70 na 100 000 mieszkańców), prawie 2-krotnie więcej niż w roku 2020. (Tab. 1, Ryc. 8).

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców miasta Słupska w latach 2015-2021.

Zgłoszonych przypadków wśród mężczyzn jest więcej niż wśród kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. W 2021 r. odnotowano 1 zgon z powodu gruźlicy. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy jest zlokalizowana w płucach.

Ponadto PPIS w Słupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2021 r. w mieście Słupsk zostało objętych nadzorem 50 osób. Wszystkie osoby zostały poddane konsultacjom lekarskim celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Od kilkunastu lat na terenie miasta Słupska nie odnotowano zachorowań na błonicę (Tab. 1).

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i wysypką drobnoplamistą. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Rozkład zachorowań na szkarlatynę na przełomie roku zmienia się sezonowo. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec w mieście Słupsk w latach 2015-2021.

Choroba zakaźna		Rok						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
szkarlatyna	liczba zachorowań	96	62	38	45	56	22	20
	zapadalność	103,00	66,52	41,43	49,20	61,70	24,36	22,43
krztusiec	liczba zachorowań	3	5	5	0	9	0	0
	zapadalność	3,22	5,36	5,45	0,00	9,92	0,00	0,00

W 2021 roku odnotowano spadek zachorowań na szkarlatynę (zapadalność 22,43 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). W większości, zarejestrowanych w 2021 r. na terenie miasta Słupska przypadków zachorowań, stanowiły dzieci do 10 roku życia.

Na terenie miasta Słupska w 2021 roku nie odnotowano przypadków zachorowań na krztusiec.

ZAKAŻENIA SARS-CoV-2 (COVID-19)

PPIS w Słupsku w każdym przypadku podejrzenia/rozpoznania zakażenia podejmuje niezwłocznie działania przeciwepidemiczne związane z ograniczeniem ryzyka zakażenia oraz rozprzestrzeniania się nowych zakażeń. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna tych zakażeń na świecie i w Polsce wymagała od służb sanitarnych podejmowania i prowadzenia intensywnych działań w obszarze zdrowia publicznego. Wdrażano nowe procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko zakażenia SARS-CoV-2 oraz strategii nadzoru nad zachorowaniami. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. COVID-19 to choroba układu oddechowego, która może przebiegać w postaci zapalenia płuc. Zgodnie z definicją przypadku na potrzeby nadzoru epidemiologicznego kliniczne kryteria zakażenia to kaszel, gorączka, duszność, utrata węchu o nagłym początku, utrata lub zaburzenie smaku o nagłym początku. W 2021 r. w mieście Słupsk odnotowano 6951 przypadków zakażeń SARS-CoV-2, potwierdzonych badaniem molekularnym. 629 osób było hospitalizowanych.

**DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO
I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA**

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania przeprowadzone w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wnioski strony w latach 2020-2021.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zakłady użyteczności publicznej	Szpitaly publiczne	3	2	1	8	3 (legionella)	0
	Podmioty lecznicze (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	64	63	7	12	-	0
	Prywatne gabinety lekarskie	194	194	6	0	-	-
	Domy pomocy społecznej	1	1	0	0	3 (legionella)	3 (legionella)
	Hotele	7	7	1	2	-	0
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	235	235	7	10	-	0
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	6	6	3	0	-	0
Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, parki itp.)	54	54	21	5	8 (legionella)	8 (legionella)	
Woda	Zaopatrzenie w wodę - urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę + indywidualne ujęcia wody	7 (1+6)	7 (1+6)	1	0	4	1
	Miejsce wykorzystywane do kąpieli	0	0	0	0	0	0
	Kapielisko	1	1	0	1	1	1
	Pływalnie	2	2	0	0	0	0
Zakłady żywnościowo-żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	31	44	15	34	27	57
	Zakłady obrotu żywnością	569	512	191	178	377	371 (1) *
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	287	273	116	102	12	29
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	86	94	34	27	0	9
	Zakłady przedmiotów użytku	37	37	5	6	5	4
Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne	46	42	9	8	300	0
	Szkoły (podstawowe, zespoły szkół, licea, szkoły policealne)	48	45	10	9	0	0
	Inne: Schronisko, Szkoła Wyższa, Domy Studenta, Placówki Wsparcia Dziennego)	30	24	2	2	-	-
	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	14	10	4	4	-	-
Zakłady pracy	532	536	79	30	0	0	
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	-	-	84	48	-	-
Ogółem		2254	2189	595	486	740 (14)*	483

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2021 r. objęły następujące obszary:

➤ **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. nie odnotowano sytuacji awaryjnych, w zakresie zaopatrzenia w wodę do spożycia oraz innych zdarzeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne ludności.

➤ **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2021 r. w mieście Słupsku przeprowadzono 7868 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.

Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2021 r. na terenie miasta Słupska 458 prawnych opiekunów nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych 377 dzieci. Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.

➤ **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych:**

• **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, punktach małej gastronomii, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach przedmiotów użytku. Przeprowadzono łącznie 347 kontroli kompleksowych i tematycznych w ramach realizacji planu kontroli na 2021 r. oraz interwencyjnych (wnioski konsumentów, powiadomienia w ramach RASFF), sprawdzających i na wnioski strony.

• **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu, zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej,** w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 470 próbek żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Ponadto pobrano do badań 2 próbki kosmetyków.

Zakwestionowano 1 próbkę środka spożywczego badanego w zakresie parametrów mikrobiologicznych - tatar wołowy z uwagi na stwierdzenie obecności Salmonella.

• **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego - na bieżąco prowadzono wymianę informacji w tym zakresie. Nie planowano i nie przeprowadzono wspólnych kontroli.

• **graniczna kontrola sanitarna** partii towarów przywożonych z zagranicy i wywożonych za granicę: przeprowadzono 1 kontrolę partii środków spożywczych przywożonych z zagranicy oraz 27 ocen dokumentacji dotyczących środków spożywczych wywożonych za granicę, w wyniku których PPIS w Słupsku wydał łącznie 28 świadectw w zakresie spełnienia wymagań zdrowotnych.

• **działania podejmowane w ramach krajowego systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt)** - w związku z otrzymanymi powiadomieniami, przeprowadzano kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania następujących produktów z obrotu:

- olej palmowy rafinowany z uwagi na stwierdzenie estrów 3-MCPD (2 powiadomienia),

- napój alkoholowy z uwagi na stwierdzenie zanieczyszczenia – szkła,

- sękacz z uwagi na zawartość oleju palmowego,

- kiełbasa z uwagi na zawartość gazu chłodniczego,

- ogórek gruntowy z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów,

- mięso indyjskie z uwagi na obecność salmonelli (3 powiadomienia),

- środki spożywcze z różnych kategorii żywności uwagi na zawartość tlenu etylenu (lody, mleko, mączka chleba świętojańskiego, suplementy diety, glazura, produkty rybne, czarny sezam),

- figi suszone oraz mąka żytnia razowa z uwagi na zawartość Ochratoksyny A,

- filet z kurczaka z uwagi na przekroczenie maksymalnego poziomu antybiotyku ampicyliny,

- suplement diety z uwagi na zawartość 2-chloroetanlu,

- mąka jaglana z uwagi na stwierdzenie pestycydu glifosatu,

- suplement diety z uwagi na stwierdzenie ekstraktu Eurycoma longifolia nieposiadającego historii spożycia,

- truskawka mrożona oraz przyprawy do gyrosa z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów,
- woda źródłana z uwagi stwierdzenie bakterii clostridium redukujących siarczyny,
- naczynia kuchenne (chochla) z uwagi na migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych (2 powiadomienia),
- kubek z uwagi na zmianę smaku i zapachu,
- naczynia stołowe z uwagi na zawartość mielonego sproszkowanego bambusa (2 powiadomienia),
- talerz granit z uwagi na migrację ołowiu.

- **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych:**
 - niezachowanie higieny przy procesie produkcji i sprzedaży żywności – niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia,
 - niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, w szczególności nietrwałych mikrobiologicznie (niewłaściwe warunki temperaturowe, niezachowana segregacja, narażenie na zanieczyszczenia),
 - wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz bez możliwości identyfikacji (m.in. środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego mrożone we własnym zakresie, nieoznakowane)
 - brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,

- **Działania w ramach nadzoru nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych** - w ramach współpracy z Zespołem do Walki z Przesłępczością Narkotykową Wydziału Kryminalnego KMP w Słupsku kontynuowana jest wymiana informacji o miejscach, gdzie potencjalnie może być prowadzona sprzedaż tzw. dopalaczy. Na terenie miasta Słupska w 2021 roku nie stwierdzono stacjonarnych punktów prowadzących sprzedaż środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

PPIS w Słupsku prowadził 1 postępowanie w związku z przekazanymi przez Prokuraturę i Policję w Słupsku sprawami w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby prywatne. Wydano 1 decyzję merytoryczną o umorzeniu postępowania z uwagi na brak znamion wprowadzania do obrotu dopalaczy.

Informacje dotyczące prowadzonych postępowań zamieszczane są na bieżąco w elektronicznym systemie informacji o dopalaczach SMIOD.

W 2021 r. do PPIS w Słupsku nie wpłynęły zgłoszenia od podmiotów leczniczych o podejrzeniu zatrucia mieszkańców Słupska dopalaczami.

➤ **Nadzór w placówkach oświatowo-wychowawczych:**

- prowadzono kontrole warunków higieniczno-sanitarnych w żłobkach, przedszkolach, szkołach, oraz kontrole wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placu zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble i edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2021/2022.
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, przedszkolach, szkołach, wypoczynku i rekreacji oraz poprzez udzielanie informacji, doradztwa, wskazywania rozwiązań w oparciu o przepisy prawne;
- opiniowano procedury postępowania w zakresie bezpieczeństwa i higieny – COVID-19 w placówkach oświatowych;
- koordynowano działania w zakresie zminimalizowania rozprzestrzeniania się COVID-19 w placówkach oświatowych w sytuacji pojawienia się na terenie podmiotu osoby zakażonej;
- udzielano porad, konsultacji dyrektorom żłobków, przedszkoli, szkół, w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego na terenie danej placówki;
- opiniowano wnioski w sprawie zawieszenia zajęć ze względu na sytuację epidemiologiczną mogącą stanowić zagrożenie zdrowia dzieci i uczniów;
- kontynuowano współpracę z lokalną administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych placówkach wychowania i nauczania dotyczyły

- nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego podłóg w salach zajęć.

➤ **Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpielii oraz nad obiektami użyteczności publicznej:**

- monitoring jakości wody do spożycia prowadzono na podstawie ustalonych harmonogramów dla wodociągu publicznego i wodociągów indywidualnych oraz informacji pochodzących od użytkowników, nadzór nad prawidłowością prowadzenia kontroli wewnętrznej,
- monitoring jakości wody w kąpielisku: W trakcie sezonu kąpieliskowego trwającego od 26.06.2021 do 31.08.2021 roku na podstawie badań wykonanych w ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach oraz na zlecenie organizatora kąpieliska
- (na stawku w Parku im. Józefa Trendla w Słupsku) wydano 3 pozytywne bieżące oceny jakości wody w kąpielisku oraz 1 ocenę sezonową, które opublikowano na stronie internetowej PPIS w Słupsku w celu poinformowania mieszkańców miasta.
- **kontrola obiektów użyteczności publicznej:** w 2021 r. przeprowadzono 17 kontroli (w hotelach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, gabinetach odnowy biologicznej, dziennym domu pomocy społecznej, innych obiektów użyteczności publicznej, itp.). Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę z zakresu działalności prowadzonej przez podmiot leczniczy.

Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:

1. Nieprawidłowy sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi zakaźnymi, na bieżąco nieusuwane odpady z obiektu, brak dokumentacji potwierdzającej odbiór ww. odpadów w zakładzie kosmetycznym
2. W podmiocie leczniczym w pomieszczeniu czasowego przechowywania odpadów medycznych powierzchnie ścian miejscowo niegładkie, trudne do utrzymania w czystości; ścianki oddzielające boksy z dużymi ubytkami-niegładkie, trudne do utrzymania w czystości i dezynfekcji.
3. Nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny w magazynie bielizny czystej, brudne ściany w szatniach, brudne powierzchnie wyposażenia w sali konferencyjnej oraz pokojach, brudna wykładzina w ciągach komunikacyjnych, brak mydła oraz ręczników do osuszania rąk przy umywalkach do mycia rąk w szatniach damskich i męskich
4. Brak wyników ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp. w hotelu oraz Dziennym Domu Pomocy Społecznej

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy**

- kontrola przestrzegania przepisów m.in.:
 - z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy;
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;
 - występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;
 - wprowadzania przez producentów, importerów i inne osoby do obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin niebezpiecznych, produktów biobójczych oraz detergentów;
 - wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3;
 - w zakresie występowania na stanowiskach pracy czynników szkodliwych;
 - dokonywania ocen ryzyka zawodowego;
 - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

- **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy:**

- brak aktualnych orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy pracowników;
- nieprawidłowości związane z narażeniem pracowników na czynniki biologiczne (brak rejestru prac i rejestru pracowników w związku z narażeniem na czynniki biologiczne grupy 3, brak znaku ostrzegającego o zagrożeniu czynnikiem biologicznym);
- brak spisu substancji i mieszanin niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie stosowanych w zakładzie pracy;
- nieprawidłowe magazynowanie podchlorynu sodu i kwasu siarkowego.

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2020-2021.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2020	2021	2020	2021
Podmioty lecznicze	1/200	0	0	2
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	0	1/350	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	0	0	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	3/650	3/800	0	0
Zakłady obrotu żywnością	21/3500	21/3850	3	1
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	16/3150	9/1880	1	0
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	0	2/200	2	1
Placówki oświatowe	1/100	0	4	1
Zakłady pracy	0	0	5	1
Inne obiekty użyteczności publicznej	0	1/200	0	0
Ogółem	42/7600	36/7280	15	4

Ponadto w 2021 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 147 postępowań administracyjnych i nałożył 233 decyzje opłatowe na kwotę 47078 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie miasta Słupska w latach 2020-2021.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2020	2021	2020	2021
sprowadzenie zwłok z zagranicy	-	-	25	31
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczątek/prochów	72	84	-	-
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	-	-	-	-
oceny jakości wody do spożycia	0	0	4	4
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpeli – miejsca wykorzystywane do kąpeli	0	0	0	0
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpeli – kąpieliska	0	0	0	0
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	0	0	2	0
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	2	0	44	38
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywnościowo-żywnościowych	93	84	0	3
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	2	4	0	2
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	-	-	8	18
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-	-	6	7
uzgodnienie dokumentacji projektowej	-	-	28	23
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	-	-	25	21
Ogółem	169	172	142	147

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie miasta Słupska
w latach 2020-2021.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2020	2021
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	0	1(1)*
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	2(1)*	4
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	0	1(1)*
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	11(3)*	3
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybienie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	0	5(2)*
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	1(1)*	3
7	Nieprzestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii	0	3
8	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	12 (2)*	17 (8)*
9	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	6 (3)*	5 (3)*
10	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	7 (3)*	6 (2)*
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	11	12 (2)
Ogółem		50 (13)*	60 (19)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2021 roku PPIS w Słupsku przekazał 10 wniosków mieszkańców Słupska o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową do innych organów.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą cztery laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody i Gleby,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 2) wykonywanie badań i pomiarów środowiskowych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód i gleby – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.psseslupsk.bip.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej, badanie jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju Legionella sp w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz w budynkach użyteczności publicznej,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz wody z pływalni,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne ścieków, osadów ściekowych,
- badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

Ponadto, mając na uwadze rangę problemu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego PPIS w Słupsku podjął działania i utworzył Powiatowy Ośrodek Analiz Laboratoryjnych (POAL), w skład którego wchodzi również pracownicy OL.

Do najistotniejszych zadań POAL należy:

- prowadzenie monitoringu skażeń biologicznych i chemicznych,
- pobieranie próbek komponentów środowiska, żywności i wody.

III. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych.

W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno – informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2021 r.
1.	<p>Program „Trzymaj Formę”</p> <p>Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany metodą projektu.</p> <p>MIASTO – uczestnicy: 8 szkół podstawowych.</p> <p>W okresie styczeń – czerwiec w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w Polsce działania profilaktyczne nie zostały zrealizowane z powodu zamknięcia placówek oświatowo – wychowawczych. W okresie wrzesień – grudzień działania zostały znacznie ograniczone ze względu na utrzymującą się pandemię.</p>
2.	<p>„Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”</p> <p>Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, olimpiady wiedzy, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno - edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>MIASTO – uczestnicy z 55 placówek oświatowo – wychowawczych w tym uczelnie wyższe (ok. 4000 uczniów), pacjenci podmiotów leczniczych.</p> <p>W okresie styczeń – czerwiec w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w Polsce działania profilaktyczne nie zostały zrealizowane z powodu zamknięcia placówek oświatowo – wychowawczych. W okresie wrzesień – grudzień działania zostały znacznie ograniczone ze względu na utrzymującą się pandemię.</p>
3.	<p>„Skąd się biorą produkty ekologiczne”</p> <p>Program edukacyjny dla przedszkoli, którego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego.</p> <p>MIASTO – uczestnicy: dzieci z 6 przedszkoli.</p>

4.	<p>„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży”</p> <p>Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje – interwencja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: świetlice wiejskie, szkolne oraz w domu.</p> <p>Współpracowano z Komendą Miejską Policji w Słupsku. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne. Informacje na temat bezpiecznych ferii i wakacji na bieżąco umieszczano na stronie internetowej PSSE. Przygotowano tablicę informacyjno – edukacyjną dla pracowników i petentów Stacji.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji: ok. 600 osób.</p>
5.	<p>„Profilaktyka palenia tytoniu”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka w zakresie używania tytoniu wśród dzieci i młodzieży, przekazywanie wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu, jak też kształtowanie postaw przeciwnych paleniu.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: pogadanki, prelekcje, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież: ok. 200 osób.</p>
6.	<p>„Profilaktyka zatruc środków zastępczymi – Dopalacze”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez dzieci i młodzież.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: pogadanki, akcje profilaktyczno - informacyjne, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, Oświata Zdrowotna podejmowała działania podczas ferii zimowych i wakacji letnich.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele, uczestnicy akcji: ok. 180 osób.</p>
7.	<p>„Profilaktyka wszawicy”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka wszawicy. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych: ok. 200 osób.</p>
8.	<p>„Promocja szczepień ochronnych”</p> <p>Celem akcji było wskazanie społeczeństwu na korzyści wynikające ze szczepień ochronnych oraz podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, akcje informacyjno-edukacyjne. W marcu 2021 r. pracownicy PSSE w Słupsku uczestniczyli w akcjach informacyjno – edukacyjnych przed słupskimi przychodniami – zachęcano do szczepień, wskazywano na inne metody rejestrowania się na szczepienia niż w przychodni.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 100 osób.</p>
9.	<p>Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”</p> <p>Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. jak również zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych i pewnych wyborów</p>

	żywnościowych.. MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: rodzice uczniów klasy VII z SP Nr 6 w Słupsku - 27 osób
10.	<p>„Działania profilaktyczne związane z COVID -19.”</p> <p>Działania informacyjno – edukacyjne, pogadanki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID – 19 oraz wzrost świadomości na temat panującego zagrożenia. Zachęcano do przestrzegania przepisów zaleceń sanitarnych tj. częstego mycia i dezynfekcji rąk, zakrywania ust i nosa, zachowaniu dystansu społecznego w miejscach, w których jest to wymagane. Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych dot. koronawirusa.</p> <p>MIASTO – odbiorcy ok. 300 osób</p>
11.	<p>„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami”</p> <p>Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa.</p> <p>Realizacja interwencji poprzez: umieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE, zorganizowanie wystawy grzybów w siedzibie PSSE.</p> <p>W dniach 29.09.2021 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybów.</p> <p>Wystawę obejrzały grupy zorganizowane z placówek przedszkolnych, szkół podstawowych oraz indywidualni grzybiarze.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 400 osób.</p>

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku ocenił stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w 2021 r. na terenie miasta Słupska jako dobry. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie spowodował zagrożenia zdrowia publicznego. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych i działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego miasta oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli w zakresie zdrowia własnego jak i publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Słupsku
Włodzimierz Stawny